

OKUPĀCIJAS MUZEJA

APKĀRTRAKSTS

*"Okupācijas muzeja darbs veltīts
piemiņai, patiesībai, apskaidrībai."
Akadēmikis Jānis Stradiņš*

2009. gada rudenī, Nr. 28

Okupācijas muzejs krīzes laikos

Pasaules, un īpaši Latvijas, saimnieciskā krīze atstāj negatīvu iespaidu uz dažādām iestādēm un projektiem. Protams, arī uz Okupācijas muzeja darbu. Bet tieši šajā brīdī vajadzība pēc Okupācijas muzeja piedāvājuma šķiet lielāka nekā jebkad. Iemesls tam ir fakts, ka nelabvēlīgie saimnieciskie apstākļi palielina iespēju, ka Latvijas neatkarība, ja ne militārā, tad saimnieciskā ziņā, varētu būt apdraudēta.

Pasargāties no šāda likteņa iespējams, tikai ceļot mūsu pilsoņu valstisko pašapziņu, jo neviens cits ne spēs, nedz būs ieinteresēts nosargāt mūsu neatkarību. Un Okupācijas muzeja loma objektīvas un kritiskas vēstures pētīšanā un izpaušanā ir spēcīgs un nepieciešams ierocis Latvijas suverenitātes aizsargāšanā. Šo uzdevumu Muzejs veic dažādos veidos, bet divi galvenie ir Latvijas skolu bērnu apmācīšana un valsts oficiālo viesu iepazīstināšana ar Latvijas nesenā vēsturi. 2008./2009. skolas gadā Muzeju apmeklēja 102 skolu un ģimnāziju audzēkņi, kopā 3917 skolēnu, kuri piedalījās Muzeja organizētās nodarbībās. Šā gada pirmajos deviņos mēnešos Muzeju apmeklēja 34 oficiālas ārvalstu delegācijas, no Šrilankas ārlietu ministra Rehitha Bogollosgmas (*Rehitha Bogollosgma*) līdz ASV militārajai delegācijai ġen. Dankana Maknāba (*Duncan McNabb*) vadībā, līdz Spānijas karaliskajam pārim Huanam Karlosam un Sofijai (*Juan Carlos un Sofía*). Bez tam jau vairākus gadus Muzeja apmeklētāju skaits pārsniedz 100 000 gadā, un tas kļuvis par paraugu jaunveidotiem līdzīgiem muzejiem citās zemēs.

Bet varbūt visnozīmīgākā pēdējo laiku vizīte Muzejā bija no jaunievēlētā Rīgas mēra Nila Ušakova puses, tieši nedēļu pēc viņa piedalīšanās t. s. "Rīgas atbrīvošanas" atzīmēšanā pie padomju celtā Uzvaras pieminekļa. Šī vizīte, kas noritēja pozitīvā gaisotnē, apliecināja, ka tieši Okupācijas muzejs ir pretpols tam, ko simbolizē "Uzvaras piemineklis". Šobrīd Latvijas pilsoņi *de facto* pieder divām kopienām ar atsevišķu vēsturisku atmiņu un informācijas telpu, un, kamēr pašreizējā Krievijas valdība cenšas popularizēt savu "oficiālo" vēsturi, Muzeja uzdevums ir tai pretī likt objektīvu skatījumu uz Latvijas valsts un tautas pagātni un pēc iespējas stiprināt visu Latvijas pilsoņu pašapziņu un lojalitāti pret mūsu valsti. Ušakova kunga vizīte Muzejā pierādīja, ka esam spēruši soļus pareizā virzienā. (turpinājums 2. lpp.)

MUZEJA DARBS

Pašreizējā saimnieciskā krīze Muzeja darbu un attīstības plānus ir iespaidojusi dažādi. Vispirms jau sen lolotais Muzeja paplašinājums, tā sauktais Nākotnes Nams, kura celšanu bija paredzēts finansēt ar valsts līdzekļiem, ir palicis apstiprināta skiču projekta līmenī. Domājams, ka šo projektu neatsāks ātrāk kā pēc vismaz vēl pāris gadiem. Arī šā gada valsts pabalstu Muzeja darbībai samazināja par 15% no budžetā sākotnēji paredzētā. Lai gan valsts budžets sedz tikai ap 20% no Muzeja izmaksām, šāds samazinājums ir tomēr sāpīgs. Arī ziedojumi no Muzeja draugiem pamazām sarūk – mazinās viņu skaits un finansiālā krīze ir skārusi ne tikai Latviju. Pēdējos divos gados Muzeju un tā darbu ir glābuši vairāki ievērojami testamentāri veltījumi un rūpīga līdzekļu saimniekošana. Nesen sastādīts pārskats par Latvijas muzejiem rāda, ka katrs muzeja

apmeklētājs Valstij izmaksā ap Ls 8,50 gadā, bet Okupācijas muzejam katrs apmeklētājs izmaksā tikai Ls 3,50, no kuriem tikai apmēram 20%, tātad Ls 0,70, ir no valsts budžeta.

Pēdējā gada laikā Muzeja vadība ir vairākkārt spriedusi par optimālo stratēģiju šajos krīzes laikos. Pieņemtais lēmums ir neatlaidīgi turpināt Muzeja darbu – gan taupības režīmā, bet nesamazinot darba

jomu, paļaujoties uz pārliecību, ka Muzejam arvien atradīsies atbalstītāji, ja tas spēs saglabāt savu prestižu.

Kaut arī fiziskā Nākotnes Nama celšana tiek kavēta, mūslaiku informācijas tehnoloģijas iespējas mūs neierobežo veidot virtuālo nākotnes muzeja daļu. Šobrīd Muzejs organizē Sarmītes Ēlertes vadībā semināru par "Okupācijas muzeja un Latvijas stāsta virtuālā paplašināšana", kurā piedalīsies vairāki eksperti no citiem līdzīgiem muzejiem un pieredzējuši Latvijas tēla veidotāji Latvijas un ārzemju publikai.

Rīgas domes priekšsēdētāja Nila Ušakova vizīte Okupācijas muzejā
20.10.2009.

Japānas parlamenta augšpalātas prezidenta Satsuki Edo vizīte
Okupācijas muzejā 15.10.2009.

MUZEJA DARBS

Par daļu no Nākotnes Namam ziedotajiem līdzekļiem tiek izveidota jauna aktualizēta un modernizēta izstāde. Ja būs nepieciešams, tā tiks ierīkota, cik labi vien iespējams, esošajās telpās. Kā virtuālais muzejs jaunā izstāde tiks iedzīvināta Nākotnes Namā, tīklīdz tas taps.

Muzejā sākusies labi apmeklēta filmu programma, kuras ietvaros tiek rādītas filmas kā "Padomju stāsts", "Katiņa", "Dziesmotā revolūcija", vairākas Jura Podnieka filmas u. c. Skatītāju vajadzībām tiek pārplānota un paplašināta pašreizējā projekciju telpa, kas būs iecerētās Nākotnes Nama auditorijas pagaidu variants. Okupācijas muzejs ir kļuvis filmu "Padomju stāsts" un "Dziesmotā revolūcija" DVD formātā ekskluzīvais pārdevējs Latvijā – un pieprasījums ir liels. Izglītības programma turpina savu darbu ierastā tempā un ceļojošā izstāde Latvijas skolām tiek papildināta. Tuvākā nākotnē tiek plānoti Okupācijas muzeja ierosināta publiska diskusija televīzijā par Latvijas vēstures mācīšanu skolās, un 2010. gada vasarā seminārs OMB biedres Sarmītes Ēleretes vadībā par iespējām dezinformāciju par Latviju apkarot internetā.

Īpaši svarīgs projekts šobrīd ir Muzeja veidotās informācijas tulkošana krievu valodā. Tā ir būtiska ne tikai mūsu pašu krievvalodīgo līdzpilsoņu izglītošanai, bet vēl vairāk daudzajiem Muzeja apmeklētājiem no bijušajām PSRS republikām un dažādiem tagadējās Krievijas Federācijas reģioniem, kas joprojām jūt impērijas smago roku un kam galvenā svešvaloda ir krievu. Satraukums, ko Maskavā radīja Edvīna Šnores filma „Padomju stāsts”, kurai ir liels pieprasījums mūsu kaimiņu zemēs, liecina, cik svarīga šobrīd ir cīņa par vēsturi.

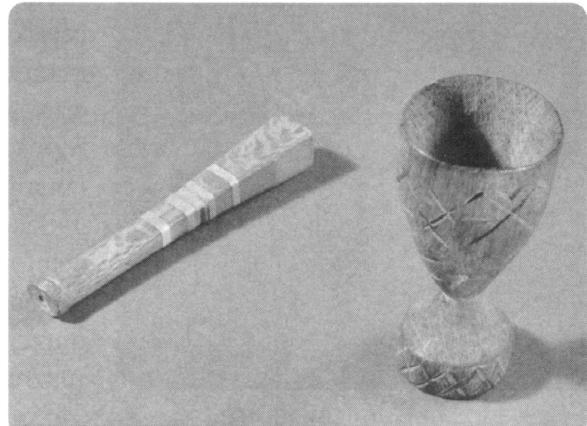
Lai šo darbu varētu turpināt, šobrīd vairāk kā nekad ir nepieciešams muzeja draugu dāsns atbalsts, īpaši operatīvajam budžetam. Šāds ziedojums ir, iespējams, ražīgākais ierocis Latvijas neatkarības stiprināšanai un nodrošināšanai.

Der atcerēties Džordža Orvela (*George Orwell*) novelē "1984" raksturotās Patiesības ministrijas moto: "Tas, kas pārvalda pagātni, pārvalda nākotni, un, kas pārvalda tagadni, pārvalda pagātni."

Pēteris Bolšaitis,
OMB Valdes priekšsēdis

Ineses Auziņas Smith dāvinātie priekšmeti, kas piederējuši Cēdelghemas kara gūstekņu nometnē ieslodzītajiem latviešu leģionāriem. Attēlos – Aleksandra Klepera formas tērpas vairodījīš un Cēdelghemas gūstekņu nometnē izgatavotās piemiņas lietas: koka kastīte Bībeles glabāšanai, pulksteņa piekars ar Latvijas armijas emblēmu, pašgatavots cigaretes iemutis un beramās tabakas mērglāze no koka.

MUZEJA DARBS

Pārmaiņas OM darbinieku sastāvā

No 2009. gada 1. jūlija nodarbinātiem pensionāriem Latvijas valsts pensijas apjomu samazināja par 70%. Līdz ar to no Okupācijas muzeja darba atteicās trīs ilggadēji muzeja darbinieki.

Vilis Jēgers muzejā bija nostrādājis vairāk nekā astoņus gadus kā ekspozīcijas zāles uzraugs. Vienmēr laipns un ar muzeja labklājību pie sirds viņš nenogurstoši pildīja savus pienākumus, uzmanot muzeja apmeklētājus, lai novērstu kādas nevēlamas vai nepatīkamas darbības.

Profesors Heinrihs Strods muzejā strādāja kā Pētniecības programmas vadītājs kopš tās dibināšanas 1998. gadā. Ar apskaužami lielu enerģiju viņš Latvijas un ārzemju arhīvos meklēja Latvijas okupācijas laika dokumentus, publicēšanai sagatavoja zinātniskus rakstus un grāmatas, ar referātiem piedalījās vēsturnieku konferencēs. Muzejs lepojās ar to, ka viņš ir Latvijas Vēsturnieku komisijas loceklis un arī Latvijai nodarīto zaudējumu komisijas loceklis. Viņa pārraudzībā iznāca deviņi Okupācijas muzeja Gadagrāmatas sējumi, un viņš ir apsolījis rūpēties arī par desmito sējumu, kas šobrīd ir sagatavošanā.

Brigita Radziņa ir viena no pirmajām Okupācijas muzeja darbiniecēm un muzejā strādā jau no 1993. gada beigām, kad viņa darbu sāka kā muzeja arhivāre. Visus daudzos gadus vienmēr ir bijusi laipna un izpalīdzīga muzeja labajās dienās un arī nelabajās dienās. Viņa sirsnīgi uzņēmusi un izrunājusies ar simtiem muzeja apmeklētāju, kuri uz muzeju atnesuši dāvināt savas okupācijas laika piemiņas lietas. Brigita ir zvanījusi un arī apciemojusi daudzus represētos muzeja atbalstītājus, kuri neveselības dēļ nav varējuši atnākt uz muzeju. Pēdējā laikā, labi pārzinot muzeja vēsturi, viņa kārtoja paša muzeja darbības hroniku – augsto viesu vizīšu, muzeja sarīkojumu un pasākumu fotogrāfijas, lai pie visām būtu pareizie apraksti. Gribot šo darbu pilnīgi pabeigt, Brigita turpina nākt uz muzeju un strādāt vienu dienu nedēļā.

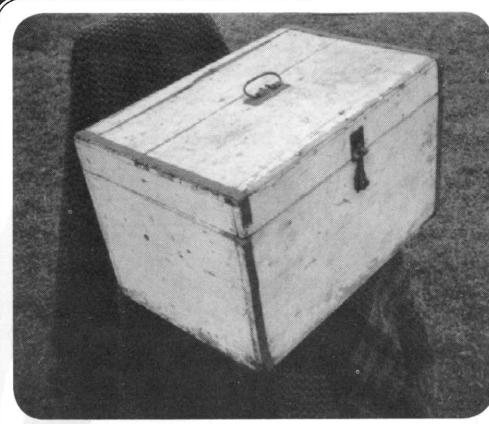
Okupācijas muzeja vadības un visu darbinieku vārdā izsaku pateicību šiem ilggadējiem darbiniekiem, kuru darbs ieguldīts, lai mūsu muzejs kā viens no izcilākajiem muzejiem Latvijā katru gadu varētu uzņemt vairāk nekā 100 000 apmeklētāju – augstos viesus, represētos tautiešus, tūristus un skolēnus. Viņi vienmēr būs mīļi gaidīti muzejā.

Brigita Radziņa

Profesors Heinrihs Strods
muzejā strādā jau no 1993. gada beigām, kad viņa darbu sāka kā muzeja arhivāre. Visus daudzos gadus vienmēr ir bijusi laipna un izpalīdzīga muzeja labajās dienās un arī nelabajās dienās. Viņa sirsnīgi uzņēmusi un izrunājusies ar simtiem muzeja apmeklētāju, kuri uz muzeju atnesuši dāvināt savas okupācijas laika piemiņas lietas. Brigita ir zvanījusi un arī apciemojusi daudzus represētos muzeja atbalstītājus, kuri neveselības dēļ nav varējuši atnākt uz muzeju. Pēdējā laikā, labi pārzinot muzeja vēsturi, viņa kārtoja paša muzeja darbības hroniku – augsto viesu vizīšu, muzeja sarīkojumu un pasākumu fotogrāfijas, lai pie visām būtu pareizie apraksti. Gribot šo darbu pilnīgi pabeigt, Brigita turpina nākt uz muzeju un strādāt vienu dienu nedēļā.

Gundega Michele,
Okupācijas muzeja
direktore

Jāņa Grīslīša dienesta laikā cariskās Krievijas armijā izsniegtā mantu lāde, ko, dienot Latvijas armijā, lietojis viņa dēls Edgars Švinka. Švinku ģimene kasti izmantoja 1944. gadā, dodoties bēgļu gaitās uz Vāciju, bet 1949. gadā – izceļojot no Eslingenās (Vācijā) uz pastāvīgu dzīvi Austrālijā. Lādi muzejam dāvināja Jāņa Grīslīša mazmeita Rasma Lācis (Austrālija)

ZINĀS NO OMFA

Doma par Okupācijas muzeja atbalsta grupas ASV (OMFA) dibināšanu radās 3x3 nometnē Garezerā pirms 13 gadiem. Pārrunās pēc prof. Pauļa Lazdas priekšlasījuma par nesen dibināto Latvijas Okupācijas muzeju Rīgā, pacēlās jautājums par muzeja finaciālo nodrošināšanu nākotnē. Paulis Lazda domāja, ka būtu vajadzīgs vismaz miljons dolāru pamatfonds un Pēters Bolšaitis vaicāja—kādēļ mēs tādu fondu nevarētu nodibināt?

Kopš tās vasaras OMFA darbinieki un viesi ir satikušies vasaras beigās Garezerā, lai pārrunātu iepriekšējā gadā paveikto un nākamā gadā darāmo. Šogad OMFA sēdē piedalījās Daina Albertiņa, Alvis Freimanis, Sivija Rūtenberga, Ilze Schwartz, Biruta un Vilis Vārsbergi.

OMFA divreiz gadā izsūta OM apkārtrakstus un jūnijā vēstules ASV latviešu draudzēm un mācītājiem ar lūgumu novēlēt 14. jūnija aizvesto piemiņas dievkalpojuma velti Okupācijas muzejam. Draudzes ir bijušas atsaucīgas. Grand Rapidas latviešu organizācijas un draudzes katru gadu rīko kopīgu 14. jūnija sarīkojumu, kas ik gadu dod vairāk nekā \$5000 muzejam. Čikāgas Latviešu draudžu sadarbības kopa, prāvesta Viļa Vārsberga ierosmē, šogad atvietoja aizvesto piemiņas dievkalpojumu ar koncertu ziedojumu vākšanas akciju, ar \$4200 devumu.

ASV rietumu krasta latviešu sabiedrība, Dr. Vairas Pelēķis vadībā, ir nosūtījusi muzejam \$4020 no trīs pēdējā gada labdarības sarīkojumiem. Klīvlandes Latviešu biedrība turpina piemaksāt 1:1, līdz \$2000, ziedojuumiem Okupācijas muzejam.

Bez šiem ārkārtas sarīkojumiem, OMFA ikdienas darbu veic kasieri Daina Albertiņa un Alvis Freimanis. Sekretāre Daine Auziņa ar palīdzēm izsūta pateicības vēstules ziedotājiem, kas vēl arvien turpina būt devīgi. Mēs pateicamies visiem, kas ar savu darbu, padomu un naudu ir atbalstījuši Latvijas Okupācijas muzeju Rīgā.

Ilze Schwartz, MD
OMFA priekšsēde

Lūdzam apkārtraksta saņēmējus informēt mūs gadījumos, kad ir mainītas pasta adreses. Vienlaikus lūdzam visiem, kuriem ir zināms par mūsu ziedotāju adrešu maiņu, par to paziņot Okupācijas muzejam. Tas nepieciešams, lai arī turpmāk mūsu apkārtraksti nonāktu pie adresātiem.

MŪSU LAUDIS

Esmu vēsturnieks, kurš specializējies komunistiskā okupācijas režīma izpētē. Šogad sekmīgi aizstāvēju vēstures doktora grādu (promocijas darbs "Latvijas PSR drošības iestāžu darbība un to loma okupācijas režīma nostiprināšanā 1944.–1956."). Tādēļ jūtos pagodināts, ka varu aktīvi iesaistīties Okupācijas muzeja jaunās eksposīcijas tapšanā un pielietot savas zināšanas. Redzu, cik lielu darbu jau paveikuši kolēģi, lai jaunā eksposīcija būtu saturiski bagāta un vizuāli saistoša. Okupācijas muzejam jākļūst par vietu, kur jebkurš interesents varēs izsekot ne tikai Latvijas okupācijas gaitai, bet arī izvērtēt valstij un sabiedrībai radītās okupācijas sekas. Ceru, ka eksposīcijas veidošanā noderēs mana iepriekšējā darba pieredze Totalitārisma seku dokumentēšanas centrā un Latvijas Valsts arhīvā.

Ritvars Jansons,
Okupācijas muzeja konsultants

NESTEIDZĪGĀ NĀKOTNES NAMA NĀKOTNE

Man patīk aliterācijas. Šoreiz, man šķiet, tā ir trāpīga. Nākotne ir, bet tā nesteidzas. Ja vēl pirms diviem gadiem varējām cerēt, ka ap šo laiku Nākotnes Nama pamatakmēni guldīsim kapsulu ar daudzo ziedotāju vārdiem, patlaban šis brīdis pabīdījies jau drusku tālākā nākotnē, teiksim – uz 2011. gadu. Dīžķibeli, krīzi, kā nu to sauc, tikai retais varēja paredzēt. Labāk varēja paredzēt, ka tā dramatiski mainīs valdības prioritātes. Varēja paredzēt, ka mainīsies Rīgas domes sastāvs, bet ne tik dramatiski, kā tas ir noticis. Kopumā – liekas drūmi. Tomēr ne bezcerīgi. Kāpēc?

Pirmkārt: par spīti krīzei valdība nav apturējusi NN projektu. Budžeta apspriešanas laikā OMB valde un OM vadība vairākas reizes vērsās gan pie kultūras ministra Inta Dāldera, gan ministru prezidenta Valda Dombrovska un finanšu ministra Einara Repšes ar argumentāciju, kāpēc nedrīkst apturēt NN attīstību (sk. OM mājaslapā). Ar 30. jūnija Ministru kabineta rīkojumu Nr. 435 Valsts nekustamajiem īpašumiem, kuri atbildīgi par NN celtniecību, līdz 2010. gada oktobra beigām uzdots izstrādāt NN tehnisko projektu, kas ir nepieciešams celtniecības darbu sākšanai. Tad, cerams, arī valsts varēs sākt atkal domāt uz priekšu, lai gan nu jau jaunās Saeimas un valdības režījā. Galvenais – būs labāka iespēja argumentēt celtniecību. Valdības rīkojums gan nenozīmē, ka tehniskais projekts gada laikā spēs tapt, jo vispirms nepieciešams sagaidīt Rīgas domes lēmumu par Strēlnieku laukuma detaļplānojuma apstiprināšanu. Plānošana nu jau ilgusi trīs gadus, bet to iespējams beigt šā gada beigās vai nākamā gada sākumā. Cerība ir.

Otrkārt: Rīgas domei svarīgi sakārtot Strēlnieku laukumu līdz 2014. gadam. Lai gan liktos, ka jaunā Rīgas dome politiski varētu būt nelabvēlīgi noskaņota Strēlnieku laukuma apbūvei ar NN un Padomju upuru memoriālu, politika ir palaikam spiesta runāt ideoloģiski, bet rīkoties pragmatiski. Jaunais Rīgas domes priekšsēdētājs Nils Ušakovs nespēja izrunāt “o” vārdu, bet “O” muzeju viņš tomēr apmeklēja un praktiski, gan citiem vārdiem atzina to, ko muzejs rāda un stāsta par 1940. gada notikumiem. Pragmatiski runājot, viņš pat apsolīja finansiāli atbalstīt muzeja gidu uniformas, apmācību un atalgojumu. Nenoliedzami – Okupācijas muzejs rātsnama kaimiņos ir ievērojams tūrisma objekts, un Rīgas kļūšana par Eiropas kultūras galvaspilsētu 2014. gadā Strēlnieku laukuma sakārtošanu nākamo trīs gadu laikā padara gandrīz obligātu jebkuram domes sastāvam. Tas nozīmē – nevilcināt detaļplānojuma izstrādi un tālāko laukuma attīstību. Citiem vārdiem – NN iespējams pabeigt un pilnībā iedarbināt līdz 2014. gadam, ja valsts izšķiras garantēt finansējumu un dome – sakārtot un labiekārtot Vecrīgas un pašas domes priekšpagalmu. Te varētu pozitīvā

veidā sastapties gan domes, gan valsts intereses, kuras mēs, protams, centīsimies uzmundrināt un veicināt. Tās jau ir divas cerības.

Cerot un pieņemot, ka šie apsvērumi ir pareizi, NN konstrukcijas darbus iespējams pabeigt jau 2012. gadā, bet, ievērojot parastos tempus, – gadu vēlāk. Nākamgad ap šo laiku būs jau skaidrāks, kādi ir jaunās domes un kādi valsts tempi un virzība. Nesteidzīgi, protams, bet tomēr, jācer, uz priekšu.

Starplakā muzejā viss notiek, lai mēs būtu gatavi. Jaunās NN pastāvīgās ekspozīcijas plānošanas pirmā fāze tuvojas noslēgumam. Līdz 2010. gada beigām plānošanu detaļās iespējams pabeigt, ieskaitot jau finansēto interaktīvo instalāciju un audio gidi sagatavošanu. Daļēji ar Eiropas Savienības līdzekļiem finansētā GULAGa

Austris Antons akcijas "Baltijas ceļš" uz Rīgas - Bauskas šosejas 31. kilometrā pie autobusu pieturas "Bērziņi" 1989. g. 23. augustā. Fotografējis Andris Antons. Muzejam dāvināja Diana Antona.

NESTEIDZĪGĀ NĀKOTNES NAMA NĀKOTNE

karte ir izrādījusies reti interesanta un informatīva apmeklētājiem. 2011. un 2012. gadā, noritot muzeja ēkas celtniecībai, var izstrādāt jaunās ekspozīcijas tehniskos plānus un sākt stendu un citu objektu konstrukcijas darbus. Starplaikā top idejas pagaidu ekspozīcijai, kas jau būs veidota uz jaunās ekspozīcijas pamata un ko, iespējams, izvietos bijušā čekas nama telpās. Pagaidu ekspozīcija sastāvēs galvenokārt no projekcijām un plakātiem, ko papildinās vitrīnas ar priekšmetiem un jau sagatavotās interaktīvās instalācijas. Ja novietojums būs bijušais "Stūra nams", būs iespējams apskatei atvērt arī čekas pagrabus un citas telpas.

OMB valde ir izšķiruses netraucēt un nebremzēt ekspozīcijas plānošanu un NN attīstību – kā pozitīvu ticības apliecinājumu Okupācijas muzeja un Latvijas nākotnei. NN ziedotāju līdzekļi tiek izmantoti NN vajadzībām un inventāram, kam jau paredzēta vieta jaunajā ēkā. Līdz šā gada oktobrim NN kontā no 605 NN atbalstītājiem ziedoju mos un solījumos bija saņemti LVL 754 007. Mērķis līdz 2012. gadam ir LVL 1 500 000. To varam sasniegt. Paldies visiem, kuri turpina ticēt mūsu darbam un nākotnei!

Valters Nollendorfs
OM ārlietu direktors

MŪSU ŁAUDIS

Šis ir iespēju un pārmaiņu laiks.

Priecājos par iespēju strādāt Okupācijas muzeja Izglītības Programmā, priecājos, ka varu darīt darbu, kurš man patiešām patīk. Tikai tagad saprotu, cik patiesībā smags darbs ir katru dienu strādāt skolā un cik klusa ir mazpilsēta Saldus, kurā dzīvoju un strādāju! Prieks iegūt jaunus kolēgus, īpašs prieks strādāt kopā ar Danuti, kuras rīkotajos kursos un semināros esmu piedalījusies kā skolotāja. Tātad – paldies par iespēju un par pārmaiņām!

Pirms pailga laika esmu beigusi LU Vēstures un filozofijas fakultāti. 15 gadus mana darbavieta ir labākā skola – Druvas vidusskola, kas šā gada rudenī svinēs 20 gadu jubileju.

Jau skolā strādājot, man vienmēr ir paticis organizēt dažādus konkursus, pasākumus, iesaistīties projektos, arī pati esmu kursos apguvusi projektu vadību. Šeit – muzeja IP – varu izmantot šo pieredzi. Arī skolēni mani pārāk nebaida – esmu iepazinusi viņu vecumposma īpatnības un psiholoģiju, tāpēc ekskursiju vadīšana man patīk. Atliek tikai izdomāt pašai savu – īpašo ekskursijas programmu!

Ārpus darba mans lielākais sasniegums ir mani nu jau lielie, bezgala mīlie bērni. Vasarās rušinos dārzā, gatavoju krājumus ziemai, iespēju robežas ceļoju. Patīk teātris, starp citu, pēdējā redzētā izrāde JRT "Garā dzīve" mani patiesi satricē. Padomju laika pelēkums komunālajā dzīvoklī – bez vārdiem! Iesaku!!!

Izzinot vēstures notikumus, manuprāt, ir svarīgi tos saprast un izvērtēt no dažādam pozīcijām. Okupācijas laika vēsture ir smaga, varu politika – nosodāma, bet cilvēks ar savu dzīvi un likteni ir šā laika saturs un svars. Tāpēc man pie vārdiem Atcerēties, Pieminēt, Atgādināt gribas pievienot vārdu Izprast!

Inguna Role,
Latvijas OM IP muzejpedagogs

PIEMIŅAS VIETU PROGRAMMA

Šogad atzīmējam Brīvības cīņu 90 gadu atceri. Pateicoties šīm cīņām, K. Ulmaņa pagaidu valdībai un tās karavīriem izdevās atvairīt gan vācu, gan krievu, gan P. Stučkas vadīto sarkanarmiešu uzbrukumus un nosargāt 18. novembrī pasludināto Latvijas valsti. Jau 20.–30. gados tika iekārtotas daudzas piemiņas vietas un uzcelti pieminekļi, tostarp mākslinieciski augstvērtīgi. 1923. g. jūnijā Valsts prezidents Jānis Čakste parakstīja pirmās Saeimas sagatavoto likumu “Par vēsturisko kauju vietām”, kura pirmajā pantā tika noteikts, ka kaujās kritušo karavīru kapu un kauju vietas atrodas valsts aizsardzībā. Dīvainā kārtā, bet 21. gadsimtā nedz Pirmajā pasaules karā un Brīvības cīnās, nedz Otrajā pasaules karā kritušo karavīru brāļu kapi un citas piemiņas vietas nav Latvijas valsts institūciju uzskaitītas un aizsargātas. Okupācijas muzeja Piemiņas vietu programma jau 2007. gada 21. novembrī vērsās pie Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas ar lūgumu šim jautājumam pievērst vajadzīgo uzmanību un sagatavot likumprojektu. 2009. gada 10. augustā mēs šo lūgumu atkārtojām, un 23. septembrī Saeimas komisija to beidzot izskatīja. Bija uzaicināti Ārlietu un Aizsardzības ministrijas pārstāvji, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas un Brāļu kapu komitejas vadītājs, Kara muzeja direktore un vairāki konsultanti. Okupācijas muzeju pārstāvēja direktore G. Michele un programmas vadītājs R. Pētersons.

Visi klātesošie ne mirkli nešaubījās par jautājuma svarīgumu un to, ka ir nepieciešams steidzīgs risinājums. Piemiņas vietas nav uzskaitītas, nav iekļautas valsts aizsargājamos objektos, ap piemiņas vietām nav aizsardzības zonas, pa kapiem šiverē “melnie arheologi”. Taču nedz Pieminekļu aizsardzības inspekcija, nedz Aizsardzības vai Ārlietu ministrija nevēlas uzņemties papildu rūpes un šīs piemiņas vietas uzskaitīt un aizsargāt, bet Saeimas komisijas vadītājs J. Strazdiņš atzina, ka Saeimai šādu likumprojektu uzrakstīt nav pa spēkam. Par Zālamana spriedumu jāatzīst lēmums visus līdz šim sagatavotos materiālus un sēdes laikā izteiktos priekšlikumus nosūtīt Ministru kabinetam tālākai rīcībai. Manuprāt, šajā attieksmē pret vēsturi un varonjiem, kuri atdevuši dzīvību par Latviju, arī saknojas šodienas nedienu cēloņi. Pirmām kārtām Latviju ir pārnēmusi morālā krīze, esam zaudējuši lepnumu un pašcieņu, nespējam valsts ierēdņus un pie varas esošos politiķus noskaņot par labu nacionālai lietai un aktīvam darbam, bet kārtējo reizi visu atstājam pašplūsmai.

Šogad septembrī Eiropas kultūras mantojuma dienās Latvijā atzīmēja 1919. gada Brīvības cīņu deviņdesmitgadi, un ir atzinīgi novērtējama vairāku pašvaldību līdzdalība rūpēs par šīm piemiņas vietām. Tā Salaspilī Doles un Turaidas muzeji sadarbībā ar Rīgas reģiona pašvaldību rīkoja konferenci, kurā ziņojumu nolasīja arī Okupācijas muzeja Piemiņas vietu programmas vadītājs. Rīgas pilsētā darbīga ir Rīgas Pieminekļu aģentūra un tās vadītājs Guntis Gailītis. Notika atceres pasākumi pie nesen restaurētām Brīvības cīņu piemiņas vietām, tostarp Rīgas Brāļu kapos. Visos pasākumos piedalījās arī Okupācijas muzeja pārstāvis, un fotografijā redzams 12. septembra pasākums Bolderājā, “Bumbu kalnā”. Šajā vietā 1919. gada novembrī atradās Latvijas armijas pulkveža Krišjāna Berķa (1884 - 1942) komandpunktā. No turienes sākās Pārdaugavas atbrīvošanas kauju operācija pret bermontiešiem. Bet saistībā ar iepriekš minēto piemiņas vietu aizsardzības problēmu pēc Saeimas nu dosimies uz Ministru kabinetu, cerot tur panākt lielāku pretimnākšanu un par rezultātiem jūs, muzeja draugus un atbalstītājus, informēsim.

Richards Pētersons
Piemīnu vietas programmas vadītājs

IZSTĀDES OKUPĀCIJAS MUZEJĀ

2009. gada otrajā pusē Latvijas Okupācijas muzejā būs aplūkojamas vairākas izstādes, kas veltītas Eiropas vēsturē ļoti nozīmīgā 1989. gada notikumiem. 2009. gada augustā atklāja divas "Baltijas ceļa" divdesmitgadei veltītas izstādes.

Izglītības programmas vadītājas Danutes Dūras vadībā 2009. gada vasarā notika īpašs jaunatnes projekts par "Baltijas ceļa" tēmu. Projekta gaitā Latvijas un Lietuvas jaunieši veidoja plakātus par "Baltijas ceļa" notikumiem. Labākie no tiem tika izstādīti Latvijas Okupācijas muzejā izstādē "Atpakaļ nākotnes dēļ" (attēlā blakus).

Līdztekus šai izstādei tika sagatavota arī muzeja ekspozīcijas kuratora Ojāra Stepena veidotā izstāde ""Baltijas ceļš", 1989–2009. Skats no malas".

Izstāde redzama attēlā un vēsta par "Baltijas ceļa" akcijas organizēšanu un norisi 1989. gadā un par tās atbalsīm pasaulei.

Kā papildinājums un turpinājums šīm divām izstādēm ir 2009. gada 12. oktobrī muzejā atklātā ceļojošā izstāde no Ungārijas "Brīvība un demokrātija. Ungārija no dzelzs priekškara krišanas līdz Šengenai" (apakšējā attēlā). Izstāde vēsta par Ungārijas vēsturi pēc Otrā pasaules kara. Par Sarkanās armijas ienākšanu Ungārijā, padomiskā režīma izveidošanu, 1956. gada sacelšanos tāpat arī opozīcijas cīņu pret diktatūru, kas 1989. gadā beidzās ar demokrātiskās Ungārijas Republikas atjaunošanu, un vēlāko Ungārijas ceļu uz iestāšanos NATO un Eiropas Savienībā.

2009. gada 20. novembrī muzejā atklās vēl vienu izstādi, kas veltīta 1989. gada notikumiem Austrumeiropā – Čehijā sagatavotu ceļojošo izstādi "Dzelzs priekškara krišanas 20. gadadiena". Līdzīgi Ungārijas izstādei tā vēsta par Čehijas vēsturi pēc Otrā pasaules kara no padomiskā režīma izveidošanas 1948. gadā līdz demokrātijas atjaunošanai 1989. gadā. Izstādes pamatā ir vairāki stāsti par Čehijas iedzīvotājiem, kas mēģināja bēgt uz Rietumiem.

Ojārs Stepens
OM ekspozīcijas kurators

VIDEO UN KINOFONOFOTO KRĀTUVE

Muzeja krātuvē glabājas 1998. gadā no ASV Ģirta Jātnieka dāvinātie 16 mm filmējumi – paneļdiskusijas par aukstā kara politiku. Tās filmētas, kad vēl video lente un filmējamie aparāti nebija radīti un visa aktuālā informācija un pārējais tika filmēts uz kinofilmas.

Speciālās aparatūras, kas šo materiālu pārvērstu ciparu signālā (digitalizētu). Šos aparātus ražo ASV, pēc tiem ir liels pieprasījums, jo šī valsts ar savu kinoamatieru kustību atradās pirmajā vietā pasaulei.

Mums ir stāstīts, ka ASV, Austrālijā, Kanādā, Vācijā u.c. ir latvieši, kuru rīcībā ir 8 mm filmas, kas dokumentē trimdas latviešu sabiedrisko dzīvi. Ja īpašnieki nevēlas šos materiālus saglabāt un digitalizēt, vēršamies pie jums ar lūgumu filmas neiznīcināt, bet sūtīt uz OM, kur tās digitalizēsim un vizuālo informāciju par latviešu trimdas dzīvi saglabāsim. Vēršamies arī pie muzeja ziedotājiem – kādu daļu kā mērķa ziedojumu atlicināt digitalizācijas iekārtu iegādei.

“Daugavas vanagi” ASV piešķīra LVL 2500, lai video krātuvē veidoto dokumentālo filmu “1949. gada 25. marta deportācija Latvijā. Prom no mājam” izdalītu 255 Latvijas vidusskolām un ģimnāzijām kā mācību palīglīdzekli Latvijas okupācijas vēstures mācīšanai. 2009. gada 1. oktobrī darbs pie kopēšanas un DVD noformēšanas tika pabeigts un skolas sāka saņemt šo DVD mācību komplektu.

2000. gada 10. februārī tika ierakstīta Ilgas Dinbergas (*s!k! Staburadze*) videoliecība – dzīvesstāsts. Viņa bija pārcēlusies uz dzīvi Latvijā no ASV, bet jau 2003. gadā Ilgas kundze traģiski gāja bojā. Šovasar video un kinofonofoto krātuves rīcībā nonāca Ilgas Dinbergas testamentārs piemiņas ziedojuums. Šis ziedojuums mums ļāva iegādāties jaunu, mobilu, profesionālu video kameru (augšējā attēlā). Ar šo kameru varēsim turpināt mūsu videoliecību pierakstu darbu Latvijā un ārpus tās.

Andrejs E. Feldmanis

OM Video un kinofotofono krājuma vadītājs

Šovasar krātuves rīcībā nonāca liels daudzums 1x8 mm un Super 8 mm dokumentāli filmējumi, kas ietver laika posmu no 1967. līdz 1975. gadam. Šos filmējumus muzejam dāvināja Miķelis Lizdiķs no Vācijas.

Abu izmēru filmas ir iespējams projicēt ar muzejā esošo aparatu, bet vairākkārtēja skatīšanās apdraud šo materiālu saglabāšanas iespējas, turklāt 1x8 mm redzamais attēla lielums uz ekrāna ir ļoti niecīgs.

Filmētie materiāli fiksējuši kultūrvēsturiskas vērtības un politiskus notikumus tālaika latviešu trimdas dzīvē. Šobrīd mums nav iespējams šos materiālus iekļaut dokumentālā apritē. Mums nav

Šienas sega, ko pēckara periodā saglabājis Lāčplēša kara ordeņa kavalieris Kārlis Sloka (1895–1990) savā privātmājā Carnikavā. Muzejam dāvinājis Jānis Jaundžeikers

PĒTNIECĪBAS PROGRAMMA

Diktatūru mīlestībai – 70

Hitlera–Staļina 1939. gada 23. augusta pakta un tā slepeno pielikumu postešās sekas šā starptautiskā nozieguma 70 gadu sakarā šogad atzīmēja Eiropas Savienība, bijušās vaininiekvalstis un cietējvalstis. Pēdējās, ieskaitot Latviju, tikai pirms 20 gadiem mierīgas revolūcijas rezultātā pirmo reizi atbrīvojās no minētā pakta sekām. Krievijas Zinātņu akadēmija Maskavā 2009. g. 9.–10. jūlijā organizēja starptautisku zinātnisku konferenci “Eiropas traģēdija: no 1939. g. krīzes līdz nacistiskās Vācijas uzbrukumam Padomju Savienībai”. Starp 17 nolasītajiem referātiem šeit tika nolasīts arī Okupācijas muzeja sagatavotais referāts “PSRS un Vācijas savstarpējās piegādes 1939.–1941. gada pirmajā pusē”. Balstoties uz Vācijas Ārlietu ministrijas arhīva materiāliem, referātā tika pierādīts, ka pēc minētā līguma sekoja ne tikai nacisma un komunisma politiskā sadarbība, bet arī militārā un ekonomiskā sadarbība. Runājot par pēdējo sadarbību starp PSRS un Vāciju, tika noslēgti trīs līgumi par stratēģisko izejvielu, kara tehnikas un rūpniecības tehnikas savstarpējām piegādēm gandrīz pusotra miljarda reihsmarku vērtībā. PSRS piegādāja Vācijai 870 000 tonnu naftas (11,9% no visām naftas piegādēm), 146 000 tonnu mangāna rūdas (31,8% no visām piegādēm), 160 000 tonnu rudzu (43,7% no visām piegādēm), 302 000 tonnu auzu (87,8% no visām piegādēm), 793 000 tonnu miežu (63,8% no visa iepirkuma). PSRS piegādāja Vācijai niķeli, kokvilnu, kokmateriālus un citas stratēģiskās izejvielas, ko Vācija izmantoja cīnai pret Franciju, Angliju un citām Eiropas valstīm. Pavisam PSRS piegādes Vācijai bija 650 miljonu reihsmarku vērtībā.

Savukārt Vācija piegādāja PSRS lielu daudzumu kara tehnikas, darbgaldu, kuru 1940. g. 10. janvāra saraksti PSRS un Vācijas līgumā aptvēra 21 lappusi mašīnrakstā. Līgumā bija paredzēts, ka PSRS saņems divus nepabeigtus Vācijas kreiserus – “Seydlitz” un “Lützau”. PSRS Ķeņingradas ostā saņēma tikai kreiseri “Lützau”, ko kopā ar 203 mm lielgabaliem atveda 70 vācu inženieri admirāļa Flika vadībā. PSRS saņēma 12 iznīcinātājus un bumbvedējus, 10 lidmašīnu motorus, 6 peldošo mīnu tipus, 6430 metālgriešanas darbgaldus, kalnrūpniecības tehniku u. c. Kopā Vācija piegādāja PSRS ieročus, kara un stratēģiskos materiālus par 287,7 miljoniem reihsmarku. Savstarpējās piegādēs 1941. g. 23. jūnijā Vācija palika parādā 362,3 miljonus reihsmarku. PSRS piegādes Vācijai notika pēc 1939. g. 1. septembra Vācijas uzbrukuma Polijai, kad visa pasaule zināja, ka Vācija ir agresorvalsts. PSRS piegādes Vācijai palielināja militāro potenciālu un militāro rūpniecību gandrīz divu gadu garumā. Vācijas piegādes PSRS palielināja PSRS militāro potenciālu PSRS ieplānotā stratēģiskā plāna īstenošanai pēc buržuāzisko valstu savstarpējās novājināšanās Rietumos uzbrukt tām un izplatīt Krievijas IV impērijas (PSRS) kundzību Eiropā, nosaucot to par sociālisma uzvaru.

Heinrihs Strods
Pētniecības Programmas vadītājs

Cienījamie Okupācijas muzeja atbalstītāji!

Aizritējis atkal pusbogs, kad pie jums – visiem mūsu atbalstītājiem – nonāk muzeja kārtējais Apkārtraksts. Cenšamies Apkārtrakstu izsūtīt ikvienam, kurš kaut reizi atbalstījis Okupācijas muzeju un kura pasta adrese ir mums zināma un pieejama ziedotāju datu bāzē. Tāpēc ikreiz Apkārtrakstā atgādinām, ka gaidām informāciju par adresu u. c. izmaiņām, lai Apkārtraksts sasniegtu pareizo adresātu. Vēl atgādinu, ka Apkārtrakstā publicētajos ziedoju muzeja sarakstos ziedotāji ir minēti saskaņā ar pēdējo ziedoju, par kuru informāciju saņemam no attiecīgās valsts Okupācijas muzeja pārstāvjiem. Lūdzam ziņot par pamanītām klūdām un neprecizitātēm.

Tā kā manu rūpju lokā ir Okupācijas muzeja ziedotāju datu bāze, tad atbalstītāji tiek uzrunāti no šā skatupunkta, nepieskaroties muzeja plašajai darbībai, kuras īstenošanai ļoti nepieciešams arī jūsu atbalsts. Kaut arī šogad finanšu grūtības skārušas ne tikai Latviju (gandrīz katru tās iedzīvotāju), bet arī citas valstis, jūsu atbalsts ir turpinājies. Atkal ziedotāju pulkam pievienojušies jauni vārdi, par ko īpaši priecājamies. Diemžēl ik gadu mēs arī zaudējam atbalstītājus, mūžībā aizejot. Taču arī to ziedotāju vārdi un atbalsts tiek saglabāts datu bāzē.

Ceru, ka šajā Apkārtrakstā ziedotāju saraksti ir izkārtoti pārskatāmāk, vairāk izceļot pieminētās un godināmās personas.

Sirsnīgi pateicamies visiem atbalstītājiem!

Dzintra Nollendorfa

Ziedotāju datu bāzes vadītāja

Ar ziedoju PIEMINĒTI no 2009. gada 1. janvāra līdz 2009. gada 30. jūnijam

* atzīmēti ziedoju Nākotnes Namam

14. jūnijs – USD 845,- Čikāgas draudžu sadarbības komiteja; 500,- Oļģerts Cakars; Vilis Vārsbergs; 400,- San Diego Latv. ev. lut. draudze; 370,- Dienvidkalifornijas Latv. ev. lut. draudze; 277,- Sv. Pāvila Latv. ev. lut. draudze Detroitā; 250,- Juris Valainis; 231,- Aijovas Latv. ev. lut. draudzes Bībeles stundas un Aijovas Latviešu biedrības 14. jūnija atceres sarīkojuma kopziedoju; 229,- Latv. ev. lut. apvienotā draudze Kalamazū; 200,- Rasma Kemme; 150,- Velta Liepiņš; 100,- Artūrs Auzāns; Ruta Jostsons; Ivars Kēlers; Ruta Kress; Pēteris Lapiņš; Ida N. Rautenšilds; Inta Rāve; Ilmārs Riekstiņš; Astrīda Siliņš MD; Arnis Skulte; Anda Sokalski; Karl Strauja; Ieva Veidemanis; Jānis Vilciņš; 75,- Harijs Frišs; 70,- Silvija Danielson; 50,- Daina Albertiņš; Helmutis Eichenfelds; Alvis Freimanis; Valija Galenieks; John Grislis; Ilga un Ilmārs Kimsis; Vera Riekstiņš; Māra Vārpa; Raita Vilnins; 30,- Inta Zariņš; 25,- Armands Birkēns; Ināra Grigolats; Zeltīte Lutovsky; Marga Pipasts;

J. Veitmanis; 20,- Irene Robežnieks; Liene Sorenson; 15,- Ilze Smidchens;

Valija ALBERTIŅŠ (1912.–2008.) – CAD 500,- Ivars un Anita Gaide;

Valentine BANDREVICS – USD 100,- Vidvuds Bandrevics;

Arvīds BĀRZDELIS – USD 25,- Daina Jumiķis;

Tālivaldis BERGS – USD 150,- Inta Grace;

Pēteris BITE – USD 100,- Amerikas Latviešu Tautiskā Savienība;

Ernests BRASTIŅŠ – USD 50,- Marģers Grīns;

Alfreds BRAUNFELDS – USD 25,- Milda Kosteckis;

Ojars BRIEDIS – USD 20,- Aija Day-Briedis;

Lilija BRŪVELIS – USD 40,- Sirakūzas Apvienotās Kristus draudzes Dāmu komiteja;

Ludvigs BUNE, kapteinis, deportēts 1941. g. 14. jūn. no Litenes, nošauts 1942. g. 29. jūnijā Noriļskā – USD 100,- Lilija Bune Gablika;

Eiženija BUTE – USD 100,- Regīna Rēķe;

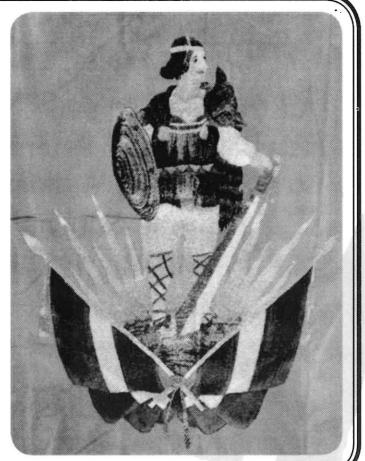
Aleksandrs DINSBERGS – USD 50,- Līga Stam Ziemelis;

Ar ziedoju mu PIEMINĒTI no 2009. gada 1. janvāra līdz 2009. gada 30. jūnijam

Dzidra DZELZKALNS – USD 200,- Heidi Wetzel; 150,- Betty Zeps ar ģimeni; 100,- Sally un Martin Dzelzkalns; Biruta un Allan Erdman; Imants Katlaps; Tekla un Karl Kristofors; Māra un Aivars Zeps; 65,- kopziedojuums naudā; 60,- Gloria Morales; 50,- Joan Betts; Ruth un Sigurds Krolls; Leonija Petraska; Larisa un Scott Phillips; Rita un Ojārs Rēpiņš; Rita un Olģerts Skočiņš; Zenta Staprēns; Joan un Tom VanHost; Dolores un William Wenzler; 30,- I. Culver; Rasma un Olģerts Gilis; Anna un Osvalds Ozoliņš; Aija un Jānis Ozoliņš; Terri Siegel un Neil ģimene; Monika un Dave, Veldre Davenport; 25,- Ilona L. Cinis; Valda Grīnbergs; Joyce L. Gudeman; Aija Jasourowski; Anne un Martin Keely; Edmund un Sylvia Melkers; Regina Miracula; Irēne un Armīns Muižnieks; Kristin S. un Brian C. Ziv; 20,- Nina Brenķis; Bette un Bob McKnight; Irma Rācenis;
Jānis DZILNA, aizvests no Litenes – USD 100,- Daina Baumanis;
Anšlavs EGLĪTIS un **Veronika JANELSIŅA EGLĪTIS** – USD 100,- Kazimirs Laurs;
Anna EKŠA – USD 50,- Anna Tetere;
"Garozas" Babītē – USD 25,- Jānis B. Bērziņš;
Arturs GINTERS – USD 50,- Aija un John Sedlak;
Kārlis GRĪNBERGS – USD 100,- Lidija un Vilnis Bērziņš;
Zelma GRĪNBŪŠA un **Arnolds GLUŽINS** – USD 50,- Iveta Grīnbūša;
Anita GROTE MILLER – USD 25,- Jānis J. Grote;
Jānis GŪTS, leģionārs – USD 100,- Ilga Grants;
Haralds HĀGELIS – USD 50,- Alvis Hagelis;
Uldis IEVĀNS – USD 100,- Gunta un Jānis Vilciņš; 75,- Anna Ž. Glass ar ģim., Katrīna Teivāns ar ģim., Andārte Phillips ar ģim.; 50,- Daina Albertiņš; Ārija un Ilmārs Bergmanis; Ināra un Gunārs Blumbergs; Austra un Ivars Kēlers; Rasma un Jānis Priede; Ināra Sīmanis; Daina un Edis Sprūde;
Alma Alīda KALNĀJS – USD 200,- Daira Skriblis;

Richards un Zenta KALNINŠ – AUD 100,- dēls Inārs Kalniņš*;
KERLINS ģimene – USD 100,- Victor Kerlins;
Lilija KLINTS – USD 100,- Amerikas Latviešu Tautiskā Savienība;
Francis KREČKO (miris 2007. gada 25. februārī) – USD 100,- Regina Zvejnieks;
Mārtiņš un Velta KŪRINŠ – USD 30,- Baiba Gillard Kurins;
Nina LAGZDINS – USD 75,- Lelde un Guntis Ore;
Arvīds LEGZDIŅŠ – CAD 200,- Biruta Legzdiņš;
Astrīda LĒVENŠTEINA, meita – USD 100,- Valda Lēvenšteina;
Mirdza LIEPA – USD 100,- Dr. Sigrida Renigers;
Rolands LIETAPURS – USD 110,- Robella Lietapurs;
Alma MAČS – USD 100,- Andris Mačs;
Juris MAZUTIS – CAD 35,- Valija Trence;
Marija MEDNIS, aizvesta 1949. g., 83. g. vecumā – USD 100,- Zīle Dumpis;
Valdis MEŽNORA – USD 100,- Vija Mežnora;
Ansis MITRĒVICS – USD 100,- Gaida Skudra; Auseklis Vārpa MD ar ģimeni;
Jāzeps MOTIVĀNS – USD 50,- Anna Motivāns;
Adolfs un Evalds PAKULIS – USD 80,- Līga Šulcs;
Elza PĒTERSONE – AUD 390,- kopziedojuums ziedu vietā bērēs;
PIEMINOT mūžībā aizgājušās **SPĪDOLAS** – CAD 300,- Korporācijas SPĪDOLA Kanādas kopa;
PIEMINA mūžībā aizsauktiem biedriem (**Elvīra GLAZNAUS-KURMA, Žanis ELEVĀNS, Benita PUĶITE, Jānis PRUŽINSKIS**) – USD 100,- DV Ziemeļkalifornijas apvienība;

Politiskās partijas „Latviešu saimnieciskais centrs” karoga frāgments, ko deportācijas dienā 1949. gada 25. martā Ervīda Zvaigzne kopā ar veļu un citiem apģērbiem gabaliem paņēma līdzī uz nometinājuma vietu Omskas apgabala Krutinkas rajona Krutinkas sādžu. Karogu nometinājuma vietā sadalīja divās daļās, izārdīja daļu izšuvumu un diegus izmantoja citām vajadzībām, tāpēc saglabājusies tikai karoga centrālā daļa ar Lāčplēša attēlu. Karogu muzejam dāvināja E. Zvaigzne

Ar ziedoju mu PIEMINĒTI no 2009. gada 1. janvāra līdz 2009. gada 30. jūnijam

Žanis PORNIEKS – USD 50,- Herberts Robežnieks;
Irēne PUĶITIS – CAD 100,- Geoffrey Hopkins;
Augsts PURGAILIS – USD 20,- Sofija Tauriņš;
Edīte REBA – USD 50,- Valters Augustāns;
Jaroslaw ROZANKOWSKY un viņa dēls Adriāns – USD 100,- Lidija un Vilnis Bērziņš;
Jaroslaw ROZANKOWSKY – USD 100,- Laila Vittande Prosser; 50,- Inta un Andrejs Grots; Astrīda S. Ramrath; 30,- Juris un Maija Šlesers;
Kārlis ROZE – CAD 100,- Jānis Roze;
Alfrēds ROZENTĀLS – USD 100,- Ida N. Rautenšilda;
Jānis SAULĪTIS – USD 50,- Ērika Clawson;
Margrieta SIDERE – USD 50,- Lilita un Joseph Dilallo;

Meta ŠUMSKIS – USD 50,- Anna Biruma;
Anna TETERS – USD 80,- Vilnis O. Bērziņš;
Egons TETERS – USD 60,- Vilnis O. Bērziņš;
Ērika TURKS – USD 50,- Gunta Turks;
Arturs VEIDINĀŠ (miris 106 gadu vecumā) – USD 100,- Amerikas Latviešu Tautiskā Savienība;
Jānis VEISS un Ernests VEISS – USD 20,- Anita Molander;
Ausma VILCIŅŠ – USD 60,- Irma un Vilis Kurmīs; 50,- Rasma Sockis;
Valters ZĀLĪTE – USD 1000,- Edwards Strazdiņš;
Rūdolfs O. ZARIŅŠ – USD 100,- Diane C. Zarins;
Andrejs ZVEJNIEKS – USD 1000,- Zvejnieks Foundation.

Sirsnīgi pateicamies Čikāgas draudžu sadarbības komitejas 14. jūnija Piemiņas sarīkojuma dalībniekiem par dāsnajiem ziedojuumiem, kopsummā **4200,-** USD (sarakstā ziedotāji minēti pēc summām un alfabēta).

In Memoriam

Elza Pētersone (dzim. Lūsis)

2008. gada 30. augustā mūžībā aizgāja Elza Pētersone. Elza dzimus 1918. gadā Kostromā, Krievijā, tomēr drīz vien Elzas ģimene atgriezusies Rīgā. Vidējā izglītība iegūta

Rīgas pilsētas 2. ģimnāzijā. 1942. gadā uzsāktas studijas Latvijas Valsts universitātes Ķīmijas fakultātes farmācijas nodaļā. Karadarbībai ienākot Latvijas teritorijā, studijas nācās pārtraukt. Ģimene pārcēlās uz Minheni, kur Elza 1947. gadā absolvēja Minhenes Universitāti farmaceita profesijā. Tur nodibinājās studenšu korporācija Staburadze, kur Elza piedalījās kā viena no dibinātājām. Elza darbojās arī kā gaidu vadītāja. Pēc studiju beigšanas Elza strādājusi Starptautiskā bēglu organizācijā.

Vēlāk ģimene pārcēlusies uz Melburnu Austrālijā, kur 1964. gada 24. decembrī Elza salauļājās ar Jāni Pētersonu. Farmācijas nozarē Elza strādāja līdz 1983. gadam.

Elza pārvarēja daudz savā dzīvē, bet arvien ar gaišu skatu vērsās nākotnē un sniedza palīdzīgu roku visiem, kam tā bija vajadzīga.

Viņa augsti novērtēja Okupācijas muzeja lielo uzdevumu un darbu un neaizmirsa to savā testamentā. Testamentārā novēlējuma summa 51 000 AUD.

Dāsns novēlējums

2007. gada 10. oktobrī Derbijā 83 gadu vecumā mūžībā aizgāja **Rita Tropiņa** (dzim. Niedrīte). Dzimus Kandavā 1925. gada 1. aprīlī.

Otrā pasaules kara beigās Rita strādāja kādā medikamentu piegādes centrā, bet pēdējos kara mēnešus kara lazaretē Hebel'schule, Vācijā.

1947. gadā ieceļoja Anglijā. Tur strādājusi par kopēju Londonas West Middlesex slimnīcā. 1951. gadā ieguvusi medicīnas mājas diplomu. Apprecējusies ar bij. leģionāru Laimoni Tropiņu (1923–1993). Tropiņas kundze darbojusies Latvijas ev. lut. Baznīcas Austrumanglijas Derbijas kopā. Dāsni ar ziedojuumiem atbalstījusi latviešu sabiedriskos pasākumus.

Tropiņas kundze Latvijas Okupācijas muzejam atstājusi testamentāru novēlējumu 28 781 GBP.

Tropiņas kundzi mūžībā izvadīja prāv. emer. J. Jurģis 2007. gada 25. oktobrī Derbijas krematorijas kapelā.

Ar ziedoju mu GODINĀTI no 2009. gada 1. janvāra līdz 2009. gada 30. jūnijam ar * atzīmēti ziedoju mi Nākotnes Namam

18. novembra kolekte – USD 1000,- Latvian Association of the State of Washington;
Zinta AMOLINA, godinot dzimšanas dienā – CAD 100,- Jānis Ezergailis;
Andrejs AUZĀNS, godinot jubilejā – CAD 100,- Aleksandra Sudmalis*;
Aldis BIRZULIS, 75 gadu dzimšanas dienā – AUD 3000,- Aldis J. Birzulis;
Aldis BIRZULIS, sveicot 75 gadu dzimšanas dienā – LVL 35,- Juris Greste;
Inta un Tedis BRIEDIS, godinot 25 gadu laulības atcerē – CAD 100,- Jānis un Irēne Ezergailis;
Teodors un Inta BRIEDIS, apsveikums jubilejā – CAD 100,- Vilis Kleperis;
Elmārs KALNRAUPS, sveicot 80 gadu dzimšanas dienā – USD 100,- Dzintra un Vilmārs Kukainis;
Vita KRISTOVSKA, 70. dzimšanas dienā draugu dāvana – AUD 1000,- Vita Kristovska;
Ilmārs LEIMANS – AUD 100,- Ingrida Garofoli;
Anita un Guntis LIEPINŠ, sveicot 50 gadu kāzu jubilejā – USD 200,- Silvija Rūtenberga;
Ligija ROZE, sveicot dzimšanas dienā – USD 50,- Astrīda Stalis;
Jānis TUMS, sveicot 80 g. jubilejā – USD 75,- Lelde un Guntis Ore;
Ināra un Normunds UPĀTIS, 45 gadu kāzu jubilejā – USD 300,- Jānis Priede (Korporācijas Patria draugi);
Godinot Latvijas valsti 90. dzimšanas dienā – USD 75,- Pitsburgas un apkārtnes Latviešu Biedrība.

Ziedoju mi DAŽĀDIEM MĒRKIEM no 2009. gada 1. janvāra līdz 2009. gada 30. jūnijam

ar * atzīmēti ziedoju mi Nākotnes Namam

AUD 3450,- Sidnejas Latviešu biedrības Dāmu kopa*; **500,-** Daugavas Vanagu Adelaides nodaļa*;
400,- Latviešu biedrība Rietumaustrālijā*; **350,-** Valdis Graudiņš*; **331,-** Ināra Graudiņa; **300,-** Gunārs Bērzzariņš*; **200,-** T. Ābele*; Artis un Aina Medenis (100,-*); Fomaida un Alfrēds Sīļķēns (100,-*); **150,-** Astride Lodēns; **100,-** Anna un Andrejs Bičevskis; Ženija Grava; Ausma Rozītis; Gints Stīpnieks; Kaspars Svenne; **70,-** Vija Zars; **50,-** M. un A. Balodis; Ilze Papworth; **4,-** Juris Rubis;
CAD 5000,- Ēvalds M. un Herta Lejiņš (4000,-*); **3700,-** Guntis un Anita Liepiņš*; **2000,-** DV Sadberijas nodaļa; **1000,-** Hamiltonas Latviešu Biedrība*; Kanādas Latviešu katoļu apvienība*; **500,-** Ligita Galdiņš; **400,-** Maiga Krūmiņš; **300,-** Helena Atvars; Teodors un Inta Briedis; **200,-** Biruta Ādamsons; Argods un Rita Liepiņš; Mirdza Pārups*; Ilze Plaudis (100,-*); **150,-** Andrejs Apinis*; **140,-** Velta Kļaviņš (100,-*); **100,-** DV Vanadžu Toronto kopa; Alberts un Astra Bērziņš; Valdis Briedis; Alberts Caune; Regina Dīriņš; Vija Groskaufmanis*; Valdis Macins*; Arnolds Smiltnieks*; Vilis Spunde; Kārlis Šūns; Valda Upītis; Pāvils Vasariņš; **65,-** Ludmila Bērziņš; **50,-** Vilma Bertulsons; Herberts Hausmanis; Aina Janitens; Jānis Jente; Lilita Kelle*; Biruta Legzdiņš; Valentīne Leikučs; Rute Pakalns; Gunars Reinfelds; Uldis Treiers; Erna Vanags; **35,-** Ernests Šulcs; **25,-** Lonija Zvaigznīte; **10,-** Valentīna Tenne Šēns;
EUR 6128,21 Edmontonas Latviešu biedrība Imanta*; **100,-** DV Minsteres kopa*; Brustad Busstrafikk; **50,-** Heinrich un Loni Becker;
GBP 28781,- Rita Tropiņš (testamenta novēlējums); **40,-** Marta Prauliņa; **25,-** E. M. Cameron;
LVL 2500,- DV ASV valde; **1737,-** DV Kanādā Hamiltonas nodaļa; **500,-** VAS Latvijas Dzelceļš; Dzintra un Jānis Janavs*; **350,-** Dr. Maksims Strunskis (100,-*); **100,-** Eduards Vucins; **71,-** Latvijas Politiski represēto apvien. Dobeles nodaļa; **61,5** Valmieras Politiski represēto biedrība; **50,-** Tērvzemes Daugavas Vanagi; Imants Eduards Kalniņš*; Daina Šķiezna Elsberga; **20,-** Andrejs Feldmanis; Jānis Gorbunovs*; Kristaps Kuplais*;
USD 3000,- Dr. Sigrida Renigers (2500,-*); **1500,-** Generāla Kārja Goppera fonds; Andrejs Eglīte (1000,-*); **1245,-** Vašingtonas štata Latviešu biedrības sarīkojuma (filma „Soviet Story”) kopziedoju ms*; **1000,-** Nudžersijas Latv. federāla kredītsabiedrība;

ZiedojuMI DAŽĀDIEM MĒRKIEM

no 2009. gada 1. janvāra līdz 2009. gada 30. jūnijam
ar * atzīmēti ziedojuMI Nākotnes Namam

900,- John Lucs; **600,-** Mudīte Ledet*; **550,-** Ieva Pūris; **500,-** Daugavas Vanagu Apvienība Klīvlandē; Dienvidfloridas Latviešu biedrība; Minneapoles Sv. Paula latv. ev. lut. draudzes Dāmu saime; Edgars un Inta Bārs; Vincents J. Dindzāns; Silvija Rūtenberga*; **425,-** Sirakūzas Latv. ev. lut. draudze; **409,-** Denveras Latv. ev. lut. draudze ; **350,-** Gunta un Jānis Giga; **300,-** Vaira un Viesturs Paegle; **285,-** Vaira Pelēķis Christopher; **250,-** Linkolnas Apv. latv. ev. lut. draudzes Dāmu komiteja; Irene un John Briedis Sedgwick; **234,-** Apv. latv. ev. lut. baznīca Linkolnā; **230,-** Jānis Straubergs; **210,-** Aijovas Latviešu biedrība; **200,-** Deitonas Korporāciju kopa; Sigurds Brīvkalns; Monika un Dzidris Gobiņš; Aivars Kuplis; Velta A. Melnbrencis; Rita un Pēteris Miesnieks; Arija un Andrejs Olte; Elmars Strazds; Mirdza Vītiņa; Milda E. Vītols; **150,-** Pēteris Zariņš; **138,-** Takomas latv. draudze (Ilona Noriņš, Ausma Muižnieks, Marģeris Šmits,-kopziedojuMS); **130,-** Omahas Latv. ev. lut. draudze; **125,-** Baiba Rosenkranz; **105,-** Ročesteras Latv. ev. lut. draudze; **100,-** Ilinojas Latviešu Pensionāru Biedrība; Ziemeļkalifornijas Latv. ev. lut. draudze; Māris Andersons; Velta Bensons; Astrīda un Andris Bite; Edīte un Helmutis Braukis; Oskars Daņilovs; Sarma Davidson; Rasma Dinbergs; Kārlis Druva; Erita un Ilmārs Dzilna; Anda Foster Rabacs; Sigurds Fromholds; Astrīda Greco; Frīda M. Grūbe; Veva un Gunārs Jakobsons; Ivars un Carol Jozus; Dace Ķežbers; Ērika Ķirsis; Elvira Krasts; Ārija un Haralds Krieviņš; Zinta un Andrejs Kūlītis; Dr. I. Lakstīgala DDS; Jānis Liepkalns; Tamāra un John MacMurray; Māris V. Nora; Daiga un Aivars Osis; Tālivaldis Paegle; Aija Pakulis*; Agris Pavlovskis; Aija un Andrejs Pelše; Zenta Pētersons; JoAnn un Jānis Pētersons*; Vilnis Plostiņš; Gunars Potapous; Jānis I. Praudiņš*; Laura un Ervīns Ramanis; Astrīda un Kārlis Robežnieks; Ināra un Andris Rogainis; Ligija Roze; Irma un Dainis Rudzītis; Gunta un Yu Semba; Dace Venters; Inta un Dick Wiest*; Arvids Zagars; Vija un Aivars Zeltiņš; Kārlis Zommers*; **90,-** Maija un Modris Mednis; **75,-** Vilimantikas Latv. ev. lut.

draudzes Dāmu komiteja; Irene Balks; Ara Pumpurs; **65,-** Bukskauntijas un apkārtnes Latv. ev. lut. draudze; **60,92** Ruta Radvany; **60,-** Juris Dragūns; Barbara Sinclair*; **50,-** Juris Bērziņš; Vita Bite; Victor Bokums; Velta Burton; Daira un Juris Cilnis; Christine un Arturs Dinbergs; Dzenis; Elmārs M. Ēvele*; Benita Ezerins; Deborah un Todd Farris; Diana Francis; Gunta un Andrejs Grīslis; Janīna Jankēvics; Elza M. Kozlovskis; Indulis Lācis; Vēsma un Ivars Lazdiņš; Ariana Lenbergs; Vija un Leons Liepa; Gerold Luss; Miervaldis K. Mierins; Dzintra Mustis; Anita un Andris Pētersons; Ilze M. Petersons; Vija Rauda; Andris Rogainis*; Ināra Rogainis; Māris Roze; Monika Roznere; Vilma un Alfreds Semeiks; Jānis Skābardiš*; Māra Spalviņa; Harijs Taube; Apolonija un Imants Timrots; Arnis Tūbelis; Ariāna Ūle; Aina Zasters; Imants Zeidlickis; Ausma un Ēriks Ziediņš; Valda Ziemelis; Manfreds Zīverts; **45,-** Vigo Rauda; **40,-** Ilma Apsītis; Inara Baldwin; Maija un Vilnis Baumanis; Ivars Bolgzds; Valentīne Logins; Donna Miksys*; Edvīns Upītis; **35,-** Māra un Edgars Brikovskis; **30,-** Vēra Kiors; Dzidra Razevska Upans; Elly Russell; Aldis J. Simsons; Irēna un Ilmārs Smiltiņš; **25,-** Juris Abrenietis; Maija Atvars; Alvina Bajārs; Brigita Balaram; Zenta Bergman; Māra Bērziņš; Dagnija Bite; Hermine Briedis; Līvija Circenis; Solveiga Dubinskis; Laila Galiņš; Astrīda un Vilnis Jakobsons; Māra Johnson; Dace Johnson; Jānis Jurgens; Ilze Kalniņš; Imants Kalniņš; Zigrīda un Arnolds Kudreņickis; Viviana Asja Liders; Indulis Liepiņš; Ingrīda Miemis; Vija Ozols; Jānis Pogulis; Gunārs K. Šreibers; Irēne Stapars; Mudīte un Daniel Waterman; Inta Wiest Moruss; Erna Zālītis*; Dzintra Zariņš; Juris Zebergs; Ausma un Harijs Zikmanis; **20,-** Irene Blekys*; Peter Bravelis; Gaida Datavs; Daina Garrett*; Lelde Gilman; Meta Grants; Gunārs Iesalnieks; Ingrīda Jirgens; Vija Johnson; Richards Kalundis; Viktors Kancāns; Susan un Aldis Lapiņš; Inese Lasmanis; Gunārs Meneks; Ansis un Ingrīda Muižnieks; Valdis Nodievs; Vicki un Laimons Osis; Jānis Peize; Helmars Ritters; Stanislaus Saltans; Lilija Sankalis; Zinta A. un Ojārs J. Sovers; Gaida Valkovskis; **15,-** John C. Anderson; Roy Rubin*; **10,-** Ojārs

Ziedojuumi DAŽĀDIEM MĒRKIEM no 2009. gada 1. janvāra līdz 2009. gada 30. jūnijam ar * atzīmēti ziedojuumi Nākotnes Namam

Brūveris; Margareta Chmiel; Ilze Kalniņš*; Zigurds Kauls; Bertrams Keire; Guntis Puriņš; Irina Svalbe*; Anna un Vitalis Varpsalietis; 5,- Pauls Kupšis; **0,16** Juris Ozols.

Sirsnīgi pateicamies Vašingtonas štata Latviešu biedrības sarīkojuma (filma „The Soviet Story“) dalībniekiem par ziedojuumiem Nākotnes Namam, kopsummā **1770,- USD** (sarakstā ziedotāji minēti pēc summām un alfabēta).

MŪSU LAUDIS

Šķiet, it kā tikko tas noticis, tikai pāris nedēļu esmu pilntiesīgs loceklis saimē, ar kuras idejām sevi biju saistījis jau pirms vairākiem gadiem. Un visvairāk mani priecē tieši tas, ka laikā, kad reti kurš var darīt to, ko grib, es varu strādāt to, kas jau ilgi bijis mans valasprieks – izglītot jauniešus Latvijas nesenās vēstures jautājumos. Trīs gadus darbojos “Daugavas Vanagu” organizācijā, kur Latvijā sevišķi nozīmīgs darbs notiek jauniešu patriotiskās audzināšanas un izglītošanas jomā. Arī ar Okupācijas muzeju ciešāka saikne sākotnēji izveidojās tieši ar “Daugavas Vanagu” starpniecību. Darbojoties dažādās nevalstiskās organizācijās, esmu bijis cieši saistīts ar jauniešu auditoriju, kuras izglītošanai arī sevi veltu, uzskatot, ka tikai zinošos un inteliģentos cilvēkos ir Latvijas nākotne. Tieši tāpēc priecājos, ka Okupācijas muzejā turpināšu strādāt tieši jauniešu izglītošanas jomā.

Bet vēsture manu sirdi saistījusi jau daudz senāk. Šobrīd studēju Latvijas Universitātē vēstures maģistrantūras pēdējā kursā. Padziļināti specializējos Latvijas 20. gadsimta vēsturē, sevišķi militārajā, kā arī Austrumeiropas vēsturē šajā pašā laikā, kas pagājušā gadsimta otrās pusē notikumus ļauj plašāk redzēt un parādīt citiem. Savu vietu dzīvē redzu saistībā ar vēstures zinātni, un līdzšinējā dalība konferencēs, semināros un izstādēs ir tikai stiprinājusi apziņu, ka katrs mēs spējam tik daudz... Pirms pievēršanās vēstures studiju gaitām un pārcelšanās uz Rīgu dzīvoju, skolojos un strādāju Krimuldas pagastā gleznainās Siguldas apkaimē.

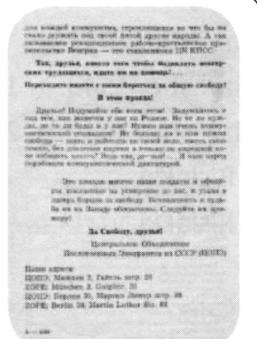
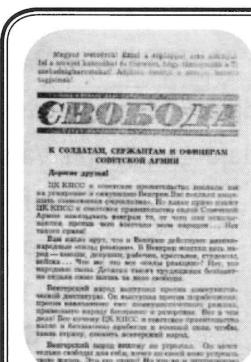
Ir tik daudz, ko vēl iespējams darīt, un tik daudz, kas IR jāizdara. Jāsaka lielum lielais paldies visiem Okupācijas muzeja kolēgiem, kuri ne tikai ļauj mācīties lietas, kas nepieciešamas darbam, bet ir radījuši tik brīnišķīgu ģimeni, par kuras locekli tagad esmu kļuvis arī es.

Vēsturē ir teikts: “Tikai tautai, kas apzinās savas saknes, būs nākotne, bet kas atteiksies no saviem senčiem, būs lemti iznīcībai.” Mēs strādājam un dzīvojam, lai latviešu tauta pastāvētu mūžam.

Gods kalpot Latvijai!

Edgars Engīzers

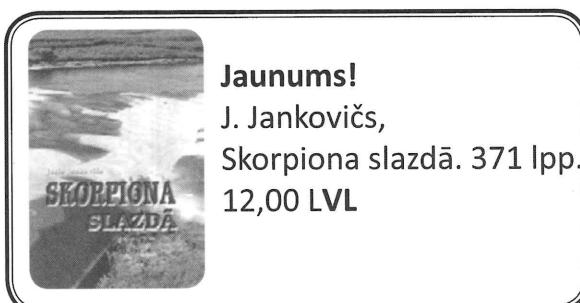
Izglītības programmas darbinieks

Skrejlapas, ko izdevusi PSRS politisko emigrantu apvienība Vācijā un kas bijušas paredzētas izplatīšanai padomju militārpersonām saistībā ar Padomju armijas ievešanu Ungārijā 1956. gadā. Dāvinājuši Rita un Mārtiņš Latsoni (ASV).

GRĀMATU GALDS

Grāmatas autors	Nosaukums	Cena ar piesūtīšanu LVL
Gadagrāmata 2002	Varas patvaļa, 448 lpp.	9,50
Gadagrāmata 2003	Pakta zona, 332 lpp.	9,50
Gadagrāmata 2004	Cīņa par Baltiju, 340 lpp.	11,50
Gadagrāmata 2005	Atbrīvotāji kā iekarotāji, 323 lpp.	12,50
Gadagrāmata 2006	Karš pēc kara. 1944 – 1956, 337 lpp.	14,50
Gadagrāmata 2007	Latviešu akcija PSRS. 1937 – 1938, 288 lpp.	15,50
Visās gadagrāmatās ir rakstu kopsavilkumi angļu valodā		
Latvijas Okupācijas muzejs	Latvija zem Padomju Savienības un nacionālsociālistiskās Vācijas varas 1940 – 1991, latviešu un angļu valodā, 216 lpp.	20,00
Latvijas Okupācijas muzejs	La Lettonie sous la domination de l'Union Soviétique et de l'Allemagne National-Socialiste 1940 – 1991, franču val., 236 lpp.	26,00
A. E. Feldmanis	Maslenku traģēdija – Latvijas traģēdija, kopsavilkums, angļu val., 355 lpp.	11,00
S. Kalniete	With Dance Shoes in Siberian Snows, 367 lpp.	21,50
S. Kalniete	Mit Ballschuhen in Sibirischen Schnee, 352 lpp.	22,50
Latviešu leģionāri	Fotoalbums. DV izdevums, 432 lpp.	42,50
Die drei Okkupationen Lettlands 1940 – 1991 (brošūra, 5 eksemplāri), 48 lpp.		22,50
The three Occupations of Latvia 1940 – 1991 (brošūra, 5 eksemplāri), 48 lpp.		22,50
Latvijas Vēsturnieku komisija	The Hidden and Forbidden History of Latvia under Soviet and Nazi Occupations. Rakstu izlase, 383 lpp.	19,50
Vjatlagā mirušo Latvijas pilsoņu saraksts, 1938 – 1956 (sast. H. Strods), 519 lpp.		13,50
Via dolorosa. 5. daļa	Staļinisma upuru liecības (sast. A. Līce), 504 lpp.	16,00
Via dolorosa. 6. daļa	Staļinisma upuru liecības (sast. A. Līce), 591 lpp.	22,00
Sibīrijas bērni. 1. daļa (A-K)	(Mums bija tas jāizstāsta) 1941. gadā no Latvijas uz Sibīriju aizvesto 670 bērnu atmiņas savākusi Dzintra Geka, 1163 lpp.	57,00
Sibīrijas bērni. 2. daļa (L-Ž)	1407 lpp.	65,00
Aizvestie. 1941. g.	Latvijas Valsts arhīva izdevums 811 lpp.	38,00
Aizvestie. 1949. g. 1. daļa	Latvijas Valsts arhīva izdevums 814 lpp.	38,00
Aizvestie. 1949. g. 2. daļa	Latvijas Valsts arhīva izdevums 870 lpp.	38,00
J. Rislakki	The Case for Latvia, 295 lpp.	14,50
J. Rislakki	Maldināšana. Latvijas gadījums. 285 lpp.	12,50
I. Šalts	Kas valda valodu, valda prātu. Konferences referāti, 85 lpp.	4,50
A. Līce, M. Bišofs	A Stolen Childhood, 283 lpp.	10,50
I. Knaģis	Sveša vara, 78 lpp.	12,50
	There was such a time. 443 lpp.	11,00

Edīte Uztica
OM grāmatu galda vadītāja
eu@omf.lv

IN THIS ISSUE

The introduction is written by Pēteris Bolšaitis, the chairman of the Occupation Museum Association. He writes about the importance of the work of our Museum. During 2009 so far, the Museum was visited by 34 official delegations including the king and queen of Spain, the Secretary of State of Sri Lanka, General Duncan Mc Nabb (USA) as well as the visit by the president of the Parliament of Japan. Each of the last four years, the Museum has been visited by more than a hundred thousand people. An important visit was that of the mayor of Rīga, Mr. Nils Ušakovs. Bolšaitis also mentions the films that are regularly shown in the Museum, such as the "The Soviet Story", "Katina," "The Singing Revolution" and others. He also writes about the importance of teaching the history of Latvia in schools and the necessity of more information in Russian. He ends by mentioning how important it is to receive donations in order to continue the work of the Museum.

On p. 4 the director of the Museum, Gundega Michele, thanks Professor Heinrihs Strods, Brigita Radziņa and Vilis Jēgers who were employed by the Museum for many years, but left the Museum because of severe cuts in the pensions of working retirees. P. 5 contains information from Ilze Schwartz about her efforts in fundraising in the USA. The Museum received 5 000 dollars from Latvians of Grand Rapids, 4 200 from Chicago Latvians and 4 020 from West coast Latvians. The Cleveland Latvian Association continues to match donations (up to \$2000) for the Museum.

P. 5 concludes with a short CV from a new staff member of the Museum. He is Dr. Ritvars Jansons, a historian who will assist in the preparation of the new permanent exhibition.

The Director of External Affairs, Valters Nollendorfs, on p. 6, writes about the unhurried progress of the renovation of the Museum. The project "Building for the Future" has not been halted by the government, but postponed once again. Now we are hoping it will be finished by 2014. Meanwhile, the Museum staff is diligently working on a new permanent exhibition. After visiting the Museum, Rīga's mayor Mr. Nils Ušakovs promised financial assistance from the City government for salaries, uniforms and training of Museum guides. The fact that Rīga has been elected the Cultural Capital of Europe in 2014 brings hope that by then the city administration will wish to upgrade the area surrounding City Hall and including the Museum.

P. 7 has a short biography of a new employee for the Education Programme. She is Inguna Role, who has a degree from the University of Latvia in history and philosophy. She looks forward to devising new active learning strategies for schoolchildren.

On p. 8 Richards Pētersons describes the work of the Memorials Sites programme. This year commemorated 90 years after battles for the freedom of Latvia. Our Museum wants to gathering information about the burial places of these soldiers of Latvia in order to mark them and/or restore them.

On p. 9 the Curator of the Museum's Exhibition, Ojārs Stepens, writes about the recent temporary exhibitions – 20 years since the "Baltic Way" and an exhibition provided by the Hungarian Embassy: "Freedom and Democracy of Hungary".

On p. 10. Andrejs E. Feldmanis informs us about the work that was done by the Audiovisual department, and p. 11 H. Strods tells us about recent research about the collaboration of the two dictatorships – Soviet Union and Nazi Germany while they were allies from 1939 to 1941.

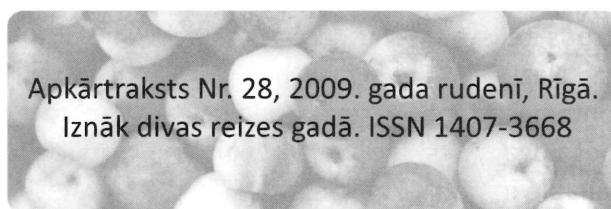
Pages 12 through 16 contain lists of donations and two testamentary bequests received during the first half of 2009. P. 17 describes Edgars Engīzers who will also be working for the Education Programme. Page 18 is a listing of items available in the Museum's bookstore.

Astrīda Jansone

Muzejs būs pateicīgs par jūsu ziedojumu, jo no tā ir atkarīga muzeja nākotne.

Ziedojujumus muzejam un grāmatu pasūtinājumu var nodot, sūtīt un pieteikt:

Latvijā: Latvijas Okupācijas muzejā, Strēlnieku laukumā 1, Rīgā, LV-1050, SEB banka, kods UNLALV2X, kontaNr. LV67 UNLA 0002 4007 0051 7. Muzejā var ziedot ar kredītkarti. Pa pastu var pieteikt ziedojumu, uzrādot vārdu, adresi, tālruņa numuru, kartes nosaukumu, numuru un derīguma beigu termiņu. **ASV:** čeki rakstāmi **OMFA**, c/o Daina Albertiņa, 1053 Alder Lane, Naperville, IL 60540, USA. Ziedojuumi atskaitāmi, aprēķinot ienākumu nodokļus. **Kanādā:** čeki rakstāmi LRDF ("Latvia Relief and Development Fund") ar piezīmi: ziedojuums Okupācijas muzejam, c/o Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave., Nepean, ON K2H 5J2, Canada. Ziedojuumi atskaitāmi no Kanādas federālajiem ienākumu nodokļiem. **Austrālijā:** Ināra Graudiņa, 141 Darley Rd., Randwick, NSW 2031, Australia. **Lielbritānijā:** Andrejs Ozoliņš, 5 Leys Close, Oadby, Leicester LE24HJ, England, vai uz "The Latvian National Council of Great Britain" vārda 72 Queensborough Terrace, London W2 3SH, England.

Redaktors Jānis Erno, korektore Dzintra Auziņa, maketētājs A. Justs.
Jaunieguvumus apkopoja Okupācijas muzeja krājuma vadītāja Taiga Kokneviča
Latvijas Okupācijas muzejs (OM), Strēlnieku laukums 1, Rīga, LV-1050
Tālruņi: birojs - 67212715, Fakss: 67229255,
e-pasts: omf@latnet.lv, mājaslapa: www.omf.lv
Izglītības programma - 67211030, www.omip.lv